

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbii la expeditorul foiei, pe afară la c. r. poste cu bani și prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețului prenumeratiunii pentru Săbii este pe anu 7 fl. v. a., iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 103.

ANULU XXII.

Săbii în 29 Decembre 1874. (10 Ian. 1875.)

Tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 4 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prin. și țier. sereine pe anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se platesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Escelenti'a Sea Inaltuprésăntitulu P. Archieppu și Metropolitu Mironu Romanulu a plecatu Vineri, cu trenulu de sér'a, la Aradu

Săbii 28 Decembre.

Cu acestu nru încheiămu anulul ce se termina și pentru noi Marti năptea la ór'a a două-spre-diecea. Încheiămu inse pentru că sa începem anulul viitoriu cu speranți'a, ca dóra, dóra, în colónele anulului viitoriu vom fi în pusețiune de a înregistra mai multe bene că în anulul ce se pregătesce a intra pentru totu-dé-un'a în eternitate.

Dorinti'a acést'a esprimendu-o ne întórcem la cele ce ne oferescu evenimentele din tempulu presentu, cu care nu noi, ci evenimentele, încheia anulul, séu trecu din anulul acést'a în cel'a-laltu.

Mai aproape de noi sta convocarea conferinti'e natiunale, la carea luă inițiativ'a de asta-data clubulu clusianu. Inteliginti'a romăna din comitatulu clusianu si-a castigatu prin acestu pasu unu meritu nedisputabilu și pentru natiune și pentru patria. Ea este petrunsa de sterilitatea politica romăniloru ardeleni de până acum și voiesce că acésli'a sa caute punctulu, din care procedendu sa se puna nai'a cea prunduita iera și în miscare, pentru că sa pótă ajunge la tienti'a dorita. Ceea ce a disu dens'a, adeca inteliginti'a clusiana prin organulu seu, cugetămu ca va aflá viu resunetu în inimile conationaliloru nostri, cugetămu ca celu putienu va dá ansa că și alte cluburi sa pasiésca în publicu cu parerile lor, séu celu putienu cu reflexiunile lor; până acum inse abia amu veditu nisce observări, cari sémena mai multu a avertisamente, pentru ca au cutediatu clusienii a vorbi în publicu fără licenț'a „infalibilității providentiali.“

Prin simple negatiuni nu potemu sperá altu-ceva decâtu ca nu preste multu tempu sa ne vedem ingropati în o negatiune generale, carea sa ne nege și dreptulu de esistintia. Lucru firescu. Pentru ca dela 1864 încóce nu vedem în vieti'a noastră natiunale decâtu negatiuni și intrerumperi de ale actelor noastre natiunale. La 1872 ne bucuram ca conferinti'a de atunci din Săbii va prinde firulu torsu de congresele noastre natiunale de mai nainte; inse afara de actulu celu memorabilu, cunoscutu sub numele „Caus'a romăna la 1872,“ nu amu mai veditu nimic'a, nici memorabile pentru analele noastre, nici folositoriu pentru natiunea și patri'a noastră. Si până cându nu vom fi în legatura cu antea-actele noastre seversimu pecatulu celu mai mare către noi insine, ne negămu noi insine continuitatea esistintiei noastre.

Salutămu dara inițiativ'a facuta de clubulu clusianu că o ocașiune de desamurtire și de unu pasu către o in-

cercare noua de a luă în mână și a continuá firulu vietiei noastre constitutiunali.

Căci altcum stându desolati că până acum, cum 'si pótă imaginá cineva aflarea firului ariadnicu în labirintulu politicu înainte cărui sta patri'a intréga?

Agoni'a partideloru din diet'a Ungariei infatșiédia astadi, cându inca abia se incepă pregătirile pentru alegerile viitorie unu felu de chaosu. Cu câtu va fi acést'a mai greu de petrunsu cându alegerile voru agitá totu tieutulu Ungariei și Transilvaniei. Cu sigurantia neclăti'ta nu potemu scí nici noi, precum nu sciu nici cei ce pórta sórtea țierei adi în mânăle lor, înainte căroru constelațiune ne potemu trezi mânăle poimâne. Nu potemu scí, pentru ca mai este unu factoru fôrte considerabile și ponderosu, dela care aterna sórtea țierei, celu alu finantiiloru, cari déca nu se voru poté aduce la o stare mai buna voru provocá modificări esențiali în modalitatea administratiunei statului. Totu ce potemu scí este ca eventualitatea unei majorități a stângei nu este binevedita dincolo de Lait'a, în asiá numit'a Cislaitani'a.

Sciinti'a acést'a nu ni usiurédia, din contra ingreunédia, prevederile în viitorulu dela spatele unei eventualități că cea anuntiată. Sciinti'a acést'a ne-aru poté aduce, celu multu, la suposițiuni până despre o suspensiune a parlamentarismului cu sustinerea unui status quo coloratu bine cu coloratura aristocratca-feudale.

Noi nu ni potemu cugetá ce-va mai reu pentru romăni decâtu eventualitatea acést'a, dara ea aru fi cu atâtu mai rea cându ne-aru gasi imprastiatu, fără de celu mai micu mijlocu de orientare.

De aceea încātu ne va fi cu potentia noi trebuie sa prevenim cu desamurtiel'a noastră eventualitățile aceste, căci unele presemnese ivescu déjà și prevestescu déca nu sosirea, celu putienu, posibilitatea celoru atinse mai susu.

Asiá este între alte scirea din Neoplant'a, ca procurorulu superioru Kozma, calcându tipografi'a diurnalului „Zastava“, organulu serbulu cunoscutu, Miletici, a aflatu mii de esemplare de brosiuri serbesci și romănesci, cari predica în modulu celu mai infuriatu rescularea serbiloru și romăniloru din Ungari'a. O fôia din Vien'a se folosesc de ocașiune și imputându oficiului esternu austro-ungurescu neglijenti'a pré mare în Orientu, denuncia pre serbi și pre romăni ca gravitéza, cei dintăiu spre Belgradu și cei din urma spre Bucuresci, pre eându aru trebú că popórele cele mici dela Dunarea de josu sa incline spre Austro-Ungari'a. Datele aceste, sa gândim numai câtu de putienu asupr'a lucrului, contienu titluri de ajunsu, mai cu séma déca se afla și ómeni, cari li dau óre-care sub

stretu, de a face locu unei suspensiuni parlamentare, carea, dupa ce va fi intratu odata, vomu vedé ca parlamentarismulu, câtu este de nefavorabilu astadi pentru noi, totu-si e mai bunu decâtu o administratiune fără de densulu.

Asemenea se vedé ca au cugetatu și Cechii, cari în tempulu mai nou discutara cu interesu mare participarea séu neparticiparea la diete și în senatulu imperiale, desi până acum, fără de a ajunge la rezultatulu intrarei în senatulu imperiale.

Conferinti'a federalistiloru, de carea se vorbesce prin diurnale ca e convocata pre 22 și 23 la Vien'a, abia va poté impedećă până în sfersitu pornirea cea noua. inițiată de „cechii juni“, pentru ca factorii, cari dau adi tonulu dincolo de Laita, nemtii, nu se impaca cu ide'a federalismului nici odata, dicendu ca prin acést'a imperiulu austro-ungurescu aru deveni unu statulu slavicu. Nemtii, nu numai cei din Cislaitani'a, dara sicci din Ungari'a, tienu fôrte multu la dualismulu de astadi. În reprezentanti'a comunale din Pojonu dicea unu membru în siediinti'a dela 4 Ianuariu st. n. la ocașiunea desbaterei asupr'a infintiării unei partide noue „cetatiene“: „Ungari'a nu pótă esiste fără de Austri'a și Austri'a nu pótă esiste fără Ungari'a. Eu voi sa remanu neamtii un-gurescu, dara nici odata nu voi sa me facu unguru prusescu séu chiaru rusescu.“ Cuvintele aceste de si nu au esitu din gur'a unui diplomat, caracteriséza credeulu politicu alu nemtiloru și indigitéza totu odata unu viitoriu, carele a devenitu o speranti'a negativa, o temere politica, care nu voim a o esplicá mai de aprópe.

Austro-Ungari'a a fostu și de alte dati în crise mari și a trecut prestedensele. Ea va trece și acum și pótă fără de a fi constrinsa la mesurile supuse. Acést'a inse nu dispenseza pre romani de a lucrá în interesulu lor.

De aceea reintórcendu-ne iera la inițiativ'a clusianiloru, noi numai în privinti'a modalității pentru convocare amu avé sa reflectămu, ca aceea aru fi bine sa se faca în modulu usitatulu la conferintiile de până aci, prin metropolitii nostri, și numai déca acést'i'a aru deprecá, din cauze ponderóse, atunci sa ne gandim la alta modalitate.

Cetimu în „Pressa“ urmatoriile: „O corespundintia particulara din Parisu ne comunica ca societate geografica internationala din acestu orasiu a tienu acum câte-va dile siediinti'a sea anuala, la care au fostu invitati sa ia parte si cei doi delegati ai guvernului romanu, dnii dr. Obdenaru si Vrana. În scurta alocutiune facuta de presedintele societati, si în care s'a facutu alusiune la congresulu geograficu ce va avea locu în primavér'a anului viitoriu, d. presedinte a mentionatu cu satisfactiune si pe Romani'a printre tierile cari s'au grabitu a-si tramite o reprezentatiune în sinulu Congresului.

La 10 Decembre, aceasi societate a datu unu banchetu în onórea aniversarii anulului alu 5-lea alu fondatiunei sele. La mésa, care se compunea de 300 óspeti dintre persónele cele mai eminente din Francia si din strai-

natate, d. Vrana, delegatulu Romaniei a fostu pusu la stanga dlui vice-amaralu baronu de la Roncière, presedintele societati, care avea la drépta sa pe A. S. comitele de Paris.

La finele banchetului, dupe primul toastu radicațu de presedinte în onórea maresialului Mac-Mahon, s'au pronuntiatu doue alte discursuri de d. Lévassour, membru alu Institutului, și de d. Meurant, directoru la ministeriulu afaceriloru straine, ambele în onórea societati geografice. Presedintele Societati a binevoitu a incredintiá dlui Vrana onórea de a purtá unu toastu pentru Congresulu geograficu și natiunile cari voru figurá într'insulu și acesta s'a grabitu a se achita de misiunea sea pronuntându câte-va cuvinte bine simtite și aducendu unu omagiu de recunoscintia Franciei, în capital'a cărei'a se va intruni congresulu.

D. dr. Obdenaru erá și d-sea presinte la acésta serbare. Printe personagiele mai marcante dintre asistenta se observá d. duce de Lesseps, celebrulu creatoru alu canalului de Suez.

Articululu de lege XXXIV.

din anulul 1874

pentru schimbarea și întregirea articulu de lege V și a articulu de lege transilvanu II din anulul 1848.

(Fine.)

Sectionea VI.

Procedur'a la alegere.

§. 68. Alegatoriloru nu li este iertatu a se infatșiá la conscriere séu la alegere cu arme séu cu bâte.

§. 69. Presedintele electoralu deschide actulu de alegere la scaunulu cercului, în diu'a prefapta și la loculu hotaritu la 8 óre diminéti'a.

§. 70. Fia-care alegatoriu din cerculu de alegere pótă propune unu candidatulu de deputatu; acést'a candidatiune trebuie sa se predea în scrisu presedintelui electoralu, care o pótă primi la loculu si tempulu ce-lu va determiná elu și în diu'a ce premerge alegerei; celu multu inse o atare candidatiune trebuie sa se substérna presedintelui electoralu cu o diumetate de óra înainte de a se deschide alegerea.

Totu într'unu tempu cu acésta candidatiune trebuie sa se desemneze pentru fia-care candidatulu unu barbatu de incredere în fia-care delegatiune scrutinatoria; candidatoriu pótă inse sa desemneze pentru fia-care delegatiune si doi barbati de incredere.

La dorinti'a candidatoriu trebuie sa-i se dea acestu'a o adeverintia despre candidatiunea substérnuta.

§. 71. Déca inse într'o diumetate de óra dupa deschiderea alegerei s'a candidatulu numai unu individu, presedintele electoralu declara alegerea de incheiata si pre individulu respectivu de deputatu alesu la dieta.

Déca la tempulu seu s'au propusu mai multe persóne de candidati si 10 alegatori ceru votisarea, presedintele este indatoratu a dispune acést'a si în acestu casu, votisarea are sa se încépa înainte delegatiunei esmise, diminéti'a la 9 óre si sa se continue neintreruptu.

§. 72. Unu esemplariu autenticu din lista electorala trebuie sa fia cu ocașiunea alegerei în mânăle delegatiunei scrutinatorie.

§. 73. La alegere numai aceia au dreptu sa voteze, cari se afla in listele electorale si numai in acelu cercu, in care suntu inscriși.

Nici unuia dintre cei inscriși in listele electorale nu i se pôte denegá votarea.

§. 74. In localulu unde se votéza potu sa fia de facia numai delegatiunea scrutinatória, barbatii de incredere, oficialulu administrativu si cancelistii renduiti lângá notariu, afara de acestia, pre câtu tempu votéza alegatorii unui orasiu séu comune, membrii delegati din partea antistiei comunale respective si locuitorulu din comuna desemnatu de barbatii de incredere ai candidatului si in urma alegatorii chemati la votisare.

§. 75. Comunele séu pârtilé orasienesci suntu a se admite la votare in ordinea statorita de comisiunea centrale, iér' alegatorii din o comuna séu din o parte orasienésca separatu, dupa cum votéza pentru unulu séu candidatulu.

La comun'a dintâiu decide prin sortitura presedintele delegatiunei, ca alegatorii cărui candidatulu sa vina mai întâiu la votare. La comunele următorie au pre rendu cei ce votéza pentru unu candidatulu intaietatea.

Acei alegatorii cari nu se infatiséza la votare, cându dupa ordinea statorita vine rendulu la comuna séu partea urbana a loru, potu sa-si deé votulu loru dupa cei-lalti alegatorii.

§. 76. Alegerea se face publice si cu graiulu. Comun'a séu partea urbana, de care se tiene votantulu, numele si votulu votantului se inscriu numai de câtu in cól'a rubricata.

§. 77. Nu este iertatu a indreptá pre alegatorii dandu-i directiune si svatuindu-lu ca ce sa faca; numai presedintele delegatiunei scrutinatória pôte sa puna alegatoriului întrebări si si acest'a numai între marginile chiamárei sele.

Pre celu ce gresiesce contr'a aceste regule, 'lu provóca presedintele la ordine, in casu de repetire 'lu pôte îndepartá si-lu suplinesee, déca e de lipsa prin altulu.

Asupr'a întrebárilor ce se ivescu pre tempulu votárei decide presedintele delegatiunei pre respunsabili-

tatea sea ascultându (mai întâiu) pre membrii din delegatiune.

§. 78. Nu e validu votulu, déca nu are sensu séu déca se pôte interpretá in diverse moduri séu déca nu s'a datu unuia dintre candidatii de deputatu.

Déca sub unu nume de familia se afla numai unu candidatulu, atunci nu se pôte considerá de nevalidu votulu, pentru ca nu s'a spus bine séu nu s'a numitu de locu, precându nici atunci, cându votulu se pôte statorí fâra nici o indoiala pentru unulu dintre candidati.

§. 79. Déca in decurgerea alegerei se ivescu atari pedece, pentru cari alegerea nu se mai pôte continuá regulatu, atunci séu presedintele electoralu séu presedintele delegatiunali pôte sa suspenda alegerea pre respunsabilitatea sea, celu din urma inse numai prelânga insciintiarea momentu cátra presedintele electoralu.

§. 80. Déca votarea suspendata nu se va poté continuá nici chiaru dupa dóue óre, presedintele electoralu intrerumpe alegerea facându despre acest'a insciintiare la comisiunea centrale.

Comisiunea centrale prefige in întielesulu §. 57 din legea acest'a unu terminu nou.

§. 81. Déca in decursulu alegerei se retragu toti candidatii afara de unulu si arata espresu acest'a intentiune presidentului electoralu respectivu, in persóna séu intr'o declaratiune scrisa si subscrisa de mân'a propria, atunci candidatulu ce a ramasu fâra rivali se declara de deputatu dietalu.

Retragerea candidatului trebuie sa se petróca la protocolu.

§. 82. Déca nice unulu dintre candidati n'a intrunitu majoritatea absoluta de voturi, atunci se face între cei doi candidati, cari au capetatu relativu cele mai multe voturi, alegere nóua, pentru care comisiunea centrale prefige dupa § 57 din acest'a lege unu terminu nou.

De majoritatea absoluta a voturilor se considera numerulu care e mai mare decâtu diumetatea tuturor voturilor valide câte s'au datu, de-si o parte a

voturilor s'aru fi datu unui candidatulu care s'a retrasu intr'ace'a.

Déca doi candidati au capetatu unu numeru egal de voturi séu déca unu candidatulu a reposatu pâna la sosirea terminulu nou, de asemenea se face alegere nóua.

Déca dintre doi candidati unulu se retrage intr'ace'a dela candidatura, candidatulu remasu fâra concurinte la sosirea noului terminu se declara de deputatu dietalu.

§. 83. Dupa ce fia-care comuna a votatu dupa ordinea statorita, si au votatu séu s'au chiamatu sa voteze si acele comune, cari nu s'au infatisiatu la rendulu loru, prefige presedintele electoralu unu terminu celu putienu de un'a óra si nu mai multu de dóue óre, dupa a cărui decurgere nu se mai pôte primí nice o votare mai departe.

Presedintele delegatiunei inchieia list'a votárei, subscie impreuna cu notariulu trei copii de pre aceea, precum si protocolulu despre decurgerea votárei si le predá presidentului electoralu.

§. 84. Presedintele electoralu, membrii delegatiunei scrutinatória si barbatii de incredere ai candidatilor, déca in cerculu, in care suntu delegati, au dreptulu de alegere, potu sa voteze inaintea ori cárei delegatiuni si dupa ce a trecutú ór'a de inchieiare prefipta in întielesulu § 83.

§. 85. Fia-care delegatiune scrutinatoria pórtá despre decurgerea votárei unu protocolu.

In acestu protocolu trebuie sa se insemne:

a) numele membrilor din delegatiunea scrutinatória si a barbatilor de incredere ai candidatilor;

b) inceputulu votárei si rezultatulu finalu inaintea delegatiunei;

c) decisiunile eventuale si dispusetiunile facute de presedintele in interesulu ordinei.

Despre voturile respinse trebuie sa se pórté o consemnare deosebita, care se alatura la protocolu.

§. 86. Déca votarea s'a inchieiatu in sensulu § 83 inaintea tuturor delegatiunilor, presedintele electoralu comunica rezultatulu votárei inaintea tuturor membrilor din delegatiune si declara pre celu ce a intrunitu

conducatori ai natiunei serbesci si a returná la Bud'a.

Cei remasi in Vien'a sub nume de deputati natiunali, protosincelulu, si vitézulu Pan'a Bojiciu, colonelulu dela Titelu si Sav'a Nicoliciu colonelulu dela Petru-Varadinu, cu prealuminatulu si binecredinciosulu Despotu s'a consvatuitu si prin midilocirea loru s'a substernutu in numele clerului si alu poporului in 29 Aug. 1699 o suplica Maiestáti Sele imperatesci despre vechi'a sea libertate si volnicia dupa cum marturisescu feliuriti istorici si barbati esperti si despre decretule ungare.

In suplic'a acest'a carea cuprinde 10 puncte pre lungu, in punctulu alu 7 se róga pentru eliberarea lui Georgiu Brancoviciu si reasiedierea lui in dignitatea de Despotu.

Acésta suplica inca nu li-a adusu in câtu se atinge de Brancoviciu nici unu folosu.

Amblat'au deputatii acesti'a pre la consiliari, pre la Feldmaresialulu de Baadenu, cáci elu a poruncitu la Cladov'a sa se puna Despotulu celu nevoinatulu in arestu, sa spuna celu putienu cause acesteia îndelungate arestári. Iéra elu desvinnundu-se asiá declarare a datu: Adevératu, ca eu amu arestatu pre Domnulu Brancoviciu, inse aceea amu facutu la porunc'a Imperatului. Pentru aceea nu dela mine, ci dela insusi Imperatulu cereti caus'a si usiurarea arestului acestuia. In acestu chipu si cei-lalti consiliari incurcau trebile poporului cu ale Despotului cáci sciinda ei, ca curtea pentru cause poporului si Des-

majoritatea absoluta a voturilor valide insemnate, de deputatu dietalu.

§. 87. Despre decurgerea intréga a alegerei trebuie sa se duca unu protocolu, in care sa se insemne:

a) numele cercului electoralu;

b) loculu si tempulu alegerei;

c) numele candidatilor de deputati;

d) numele propunetorilor si a barbatilor de incredere desemnati de ei séu de presedinte, datulu declaratiunei si tempulu substernerei ei;

e) retragerea eventuale a candidatului séu a candidatilor;

f) déca s'a facutu votarea, tempulu inceperii si rezultatulu votárei;

g) ór'a de inchidere, prefipta de presedintele;

h) decisiunile si dispusetiunile presidentului facute in interesulu ordinei.

In protocolu nu pôte avé locu vre-unu protestu séu ori care alta observatiune. Protocolulu se subscie de presedintele si de notariulu de lângá densulu.

§. 88. Atátu protocolulu generalu câtu si protocolulu delegatiunilor scrutinatória si cólele rubricate de votare trebuie sa se compuna in limb'a oficiala a statului, in trei exemplarie, dintre cari unulu se da séu i se tramite cu recepisa numai decâtu deputatului alesu; celelalte dóue exemplarie trebuie sa se tramita comisiunei centrale, care depune unu exemplariu dintre acestea in archivulu jurisdictiunei séu orasiului si pre celalaltu lu tramite ministrului de interne.

Protocolulu servesece deputatului alesu de mandatulu.

Atátu formulariele pentru protocé, câtu si cólele rubricate de votare se tramita respectivelor deregatorii in numeru de ajunsu de cátra ministrulu de interne.

§. 89. Asupr'a validitátei alegurilor atacate cu petitiune, decide Curi'a.

Regulele formali si materiali, dupa cari are sa purcéda Curi'a in acest'a sfera de activitate a ei, le statoresce o lege speciale.

Pâna la crearea acestei legi decide asupr'a validitátei alegerilor cas'a ablegatiloru.

potului necunoscuté a hotaritu, cá Despotulu pâna la mórte sa fia in esiliu si despartitu de natiunea si patri'a sea, din di in di aduceau inainte diverse preteste si cause, cu care a adusu pre deputatii la desperare, cari ne mai avendu nici de chieltuiala, desierti, cu lacrimi si cu suspine s'au reinturnatu la comunitatea serbésca.

O Dumnedieule — striga Raiciu câtu de neurmata suntu cáile tale! Despotulu de atát'a tempu fâra cauza si judecata in arestu intunecatu, iéra poporulu petrecendu fâra plata si remuneratiune, intru atát'a a storsu averile sele si in fine a seracitu, câtu nu numai nu potea ajutá pre Despotulu, ci nu avea nici cu ce sa-si nutrésca pre muierile si pre copiii sei; cáci ce a avutu sab stapanirea turcésca, o parte a parasitu, o parte a rapitu vrajmasiulu, iéra aici luptandu-se pentru comunulu folosu si bun'a stare a întregei crestinatáti cu chieltuial'a sea, nu s'a potutu imbogati. Ba Despotulu a devenitu la atát'a seracia si lipsire de avuti'a sea cea mare, câtu a fostu constrinsu a despoia de sculele sele cele scumpe infrumsetiate cu auru, cu margaritari si cu pietri pretiose, si asiá a se ingrigi de nutrimentulu sea. In seracia acest'a nu avea nici cu ce sa plátésca cortelulu stapanului de casa unde locuia cá prinsu. Pentru aceea si acest'a a radicatulu procesulu asupr'a lui si i-a facutu multa asuprire — precum pre largu scrie Raiciu — pâna ce mai pre urma s'a decretatu dela curte, ca pentru cortelu sa se plátésca din ca-

FOCISIORA.

Biografi'a lui Georgiu Brancoviciu, Conte si Despotulu, si despre maritele fapte ale lui.

(Fratele Metropolitului Sav'a Brancoviciu, si Istoricultu Serbilou.)

(Urmare.)

Predându-se rogarea s'a concesu si Despotului a se inchiná cu umilintia imperatescei Mariri a Rusiei. Si cându s'a intalnitú Despotulu cu marele solu — cu Petru celu mare versându-si rugandele cereri a disu: Me inchinu pâna la pamentu inaintea binecredinciosului unsu alu lui Ddiu, autocratulu Monarchiei Moscove si cu umilintia me rogu, cá prin imperatésca sea midilocire se adauge solicitare augustissimului cesare alu Romei vechi, pentru eliberarea mea din prinsórea cea silnica, si pentru cererile poporului nostru slaveno-serbescu. Iéra binecredinciosulu imperatu alu Moscovei a datu Despotului respunsu gratosu si crestinescu mângaindu: „Pentru Christosu — a disu — tóte le voiu face.“ La acestu respunsu plinu de mângaiere multiamindu Despotulu Marirei sele a disu: „Christosu sa fia ajutatoriu Imperatiei Tale cei binecredintiose.“ Dupa acest'a despartindu-se Marirea Sea de Despotulu, tóte rugarile gravaminile natiunei si cererile le-a recomandatú spre ingrigire si implinire plenipotentiatului seu solu, lui Procopiu Bogdanoviciu Voznicinu, care a ramasu la curtea cesara, iéra elu s'a reintorsu in patri'a sea.

Dupa inchieierea pacii la Carlovietiu, solulu rusescu, mai susu-numitulu Procopiu Bogdanoviciu Voznicinu in 6 Martiu 1699 a predatu intr'altele puncte si acestu punctu despre Brancoviciu Maiestatei Sele cesare:

„Mai departe este rogata Maiestatea Sea Cesara despec Despotulu disiloru serbi Georgiu Brancoviciu, sa se eliberedie si sa se dimita si privilegiile loru intarite de Maiestatea Vóstra sa se mantiena.“

Incátu despre Brancoviciu a capetatu solulu urmatoriulu respunsu:

„Despre Despotulu Georgiu Brancoviciu, va demândá Sacratissim'a sea Maiestate Cesara a i se dá trebuintioasa dilucidare, si va avé dupa acest'a se póta esperiá Marirea sea imperatésca in fapta, ca nimicu i jace asiá la anima Maiestatei sele cesare, ca si-a face indestulu intru tóte poffteloru imperatescei sele Mariri.“

Solulu Moscoviei primindu respunsurile dela Maiestatea sea s'a reintorsu la domnulu seu. Dupa acest'a venindu Patriarchulu cu Episcopii si cu multi oficiari de óste din diverse locuri iéra-si la Vien'a, cu toti solicitau la curtea cesara despre spusele cerintie, inse precum si pâna aci, impedecându-i neamicii n'au potutu dobândi respunsulu poffitu. VEDIENDU Patriarchulu si capetiele poporului a fi zadarnice si silintiele loru si neavendu de cheltuiala, au fostu constrinsi a lasá acolo din cleru pre preanonratulu Atanasiu Pesiti, patriarchulu protosincelu cu vre-o câti-va

Sectiunea VI.

Responsabilitatea organelor cari conluera la conscriptiune si la alegere, pedepsirea abusurilor la alegere.

§. 90. Organele, cari conluera la conscrierea alegatorilor, la compunerea si rectificarea listelor, precum si la actulu de alegere sunt responsabile pentru implinirea punctuala si consciintioasa a datorintelor lor statorite in legea acest'a.

§. 91. Cine vatema seu calumnieza cu cuventulu seu cu fapt'a seu in ori care altu modu delegatiunea conscrietoria seu pre cea scrutinatoria seu in genere pre cei ce suntu concediuti cu executarea dispositiunilor din legea acest'a, in tempulu lucrarei loru oficiose, seu cine i ataca cu expresiuni ce vatema onorea seu spre scandalulu generalu ii batjocoresce in publicu, acela, intru catu fapt'a sea penibile nu cade sub o imputatiune mai grea, sa se pedepsesca cu multa in bani, care se pote urca pana la 500 fl. respective cu inchisore pana la trei luni.

Cine impedeza delegatiunile ce fungeza in afacerile de alegere, in functiunile de alegere, in purcederea loru oficiosa, prin o fapta penibila, prin amenintiare seu prin violentia seu cine agiteza pentru ale impedeca cu fortia, sa se pedepsesca cu suspendarea dela dreptulu seu de alegere pre trei ani si cu inchisore pana la doi ani.

§. 92. Contr'a presiedintelui electoralu seu delegatiunalu, notariului, barbatului de incredere seu in contr'a ori carui altu organu, care conluera in urm'a unui mandatu specialu, deca acest'a vatema dispusetiunile acestei legi prin fapta seu neglijentia, se introduce procedur'a disciplinaria in sensulu sectiunei VI a articolului de lege XLII din 1870 si respectivii se condamna dupa § 83 din acelu articulu de lege la o multa in bani care se pote urca pana la 500 fl.

Deca negrigintia seu vatemarea datorintei trage dupa sine nesuccederea, eventualu anularea alegerei, partea ce comite vatemarea sa se pe-

mer'a curiei, iera Despotulu sa-si traga plat'a defipta, carea deplinu o a si capetatu nu numai petrecendu in Viena, ci si in Egra, unde a si muritu. Pana aici Raiciu.

In anulu 1849 a datu la lumina Alessandru Stoiacico o carte serbesca sub titlu'a: „Schitie din vietia poporului serbescu.

In cartea acest'a vorbindu si elu despre Georgiu Brancovicu la pag. 41 asiá scrie:

„Ca sa nu fuga Brancovicu din inchisorea sa la dusu Guvernulu in anulu 1703 la Egra, cetate mai inlauntrulu Boemiei, unde in 19 Sept. 1711 in anulu alu 66 alu vietiei si alu 22 alu arestarei sele si a finitu vietia sea cea ticalosa. Dupa trei-dieci si doi ani au capetatu serbii concesiune dela Mari'a Teresia a aduce corpulu lui, si celebrandu-se ceremoni'a de inmortament prestu elu prin Patriarchulu Siacabentiu — Arseniu IV — in biseric'a din Carlovitiu, la carea ingropaciune se adunase o multime de poporu intristatu, s'a astrucatu in Sirmiu in monastirea Crusiedolu. Despotulu a scrisu in tempulu inchisorei sele Istoria natiunei serbesci, carea se pastreza in bibliotec'a nationala din Carlovitiu, manuscrisu. Dauna, ca opulu acest'a din atatea privintie, pentru noi — intielege pentru serbi, iera eu dicu ca si pentru noi romanii — de asiá mare insemnata, nici pana astadi n'a veditu lumin'a.

Cumca e dauna si pentru noi romanii, ca nu e tiparita Istoria lui Brancovicu, se vede din Istoria lui Raiciu, partea IV. pag. 59. 67 si 93.

1. La pag. 59 se spune ca in istoria lui Brancovicu dela pag. 1301

depsesca cu o multa in bani pana la 2000 fl.

Deca cei-ce suntu chiamati in sensulu § 78 art. de lege XLII din 1870 a orandui cercetarea nu dispunu acest'a, pote si ministrulu de interne la rogarea motivata a comisiunei centrale seu pre bas'a unei plansori intemeiate din partea sengurateciloru, sa dispuna investigatiunea si in urm'a acest'a intrevenirea fiscale.

§. 93. Acelu dregatoriu publicu seu preotu care nu da la tempulu seu datele respective documentele ce se receru la conscrierea alegatorilor, seu refusa a le da pre acele, se va pedepsi prin judecatori'a respectiva cu o multa in bani pana la 500 fl.

§. 94. Cine, pentru a introduce fara cuviintia numele seu sau a altui'a in lista alegatorilor seu pentru a introduce seu sterge unu nume strainu din trena, se folosesce inaintea delegatiunei conscrietorie seu a comisiunei centrale de documente false falsificate seu in esentia necorespondentorie adeverului se va condemná la o multa in bani pana la 500 fl. seu la arestu pana la 3 luni.

§. 95. Unu membru din delegatiune, care falsifica actele impartasite lui din oficiu, seu le instraineza seu nimicesce, mai departe unu membru, care falsifica lista alegatorilor seu a votantiloru, se va pedepsi pre langa suspendarea dreptului seu de alegere inca cu inchisore pana la doi ani si cu o multa pana la 2000 fl.

§. 96. Cine da seu promite unui alegatoriu, seu unui membru din famili'a lui, bani, pretiuri de bani seu alte folose, cu scopu, ca acela sa voteze seu nu pentru unu candidat anumitu seu sa se abtiena dela alegere, seu lu amenintia cu detragerea unui favoru, se va pedepsi pre langa suspendarea dela dreptulu de alegere pre trei ani cu o multa in bani pana la 1000 fl. seu cu arestu pana la 6 luni. Sub acest'a pedepsa cade si acelu alegatoriu, care a primitu banii, valorile de bani seu altu folosu ce i s'a datu lui seu unui membru din fa-

pana la pag. 1375 se descriu intemplantile tempiloru in cari a descalecatu strabanulu lui cu asemene nume Georgiu Brancovicu din Moldov'a si Ienopolea. Pre paginile aceste se descriu si cei trei Ierarchi din Ienopolea: Mateiu, Sav'a si Longinu Brancovicu.

Despre acestu Sav'a, carele a fostu veru primariu cu tat'a lui Georgiu, scrie Stoiacico in amintit'a carte, ca a fostu Metropolitu si in Ardelu.

II. Dela pag. 1375 pana la pag. 1496 se descrie resboiele lui Michaiu Vitézulu, si serbii carii sub conducerea lui Novacu celui grosu si a lui Georgiu Serbulu au fostu ostasi in armat'a lui Mihaiu.

III. Dela pag. 1500 pana la pag. 1632 se descrie starea religiunei ortodoxe din Ardelu. Multe dora necunoscutu de romani jacu la intunerecu in Istoria aceea. Caci Georgiu acest'a Brancovicu petrecandu atati ani in Ardelu a avutu si ocaziune a cerca si a intrebá despre multe suferintie ale predecesorelui fratiene seu Sav'a, dara a avutu si rivn'a a sci multe precum scrie unu cronicariu din tier'a romanesca, care a fostu omu invetiatu si versatu in sciintia istorica, despre elu, intr'unu Fragmentu de cronica pre scurtu a romaniloru, tiparita in Bucuresci la anulu 1858, pag. 371:

„Auditamu si eu cu urechile mele de domni'a lui, Georgiu Brancovicu din Ardelu, omu de cinste si cu cunoscintia si iubitoriu de a sci multe, povestindu cum-ca mergendu la Moscva impreuna cu fratele seu Sav'a Brancovicu Metropolitulu Ardélului, omu si acela destulu invetiatu, intieptu si temetoriu de Ddiu.“

Din „Lumin'a“

mili'a sea cu scopulu indigitatu in acestu paragrafu.

§. 97. Cu pedeps'a statorita in paragrafulu premergatoriu (96) se va pedepsi si acela, care cu scopulu amintitu mai susu tracteza cu mancari si beuturi, precum si acela care primesce aceste cortesiri.

§. 98. Cine agiteza in publicu, cu cuventulu seu prin latirea de scrieri, la pasire nelegale contr'a neviolabilitatii proprietatii, contr'a unei nationalitati, clase seu confessiuni, de asemenea cine intarita la nesupunere catra legi, seu catra autoritatea legale, — se va pedepsi cu suspendarea dreptului de alegere pre trei ani, cu multa in bani pana la 1500 fl.; seu cu inchisore pana la unu anu.

§. 99. Cine ataca in publicu, fia prin graiu seu prin latirea de scrieri, neviolabilitatea persoanei Regelui seu cine agiteza pentru schimbarea pre cale nelegale a constitutiunei, seu contr'a unitatii statului ungurescu, se va pedepsi pre langa suspendarea dela dreptulu de alegere pre trei ani cu inchisore dela 1 pana la 3 ani.

§. 100. Cine impedeza pre alegatoriu in eserciarea dreptului seu de alegere cu puterea seu amenintindu-lu cu o fapta penibile, se va pedepsi cu o multa pana la 500 fl. seu cu inchisore pana la 3 luni.

Aceia cari voru intrebuintia fortia cu scopulu, ca alegerea sa nu se pota incepe seu sa se intrerumpa seu sa nu succeda, — se voru pedepsi cu suspendarea dreptului de alegere pre trei ani si cu inchisore dela 1—3 ani.

§. 101. Deca falsificatiunile seu abusurile amintite in §§ 95, 96 si 100 se comitu de unu oficialu publicu seu de unu antiste comunalu, acest'a fapta se va pedepsi mai aspru si cei o comitu prelanga pedepsele cuprinse in §§ citati se voru mai lipsi si de posturile lor.

§. 102. Cine voteza sub numele altui'a seu se anuncie la votare sub numele altui'a seu cine voteza intr'unu cercu de doue ori seu in diverse locuri, precum si acela, care da mana de ajutoriu cu scirea, la aceste abusuri se va pedepsi cu o multa pana la 200 fl. seu cu arestu pana la 6 luni, eventualu cu pierderea dreptului seu de alegere.

§. 103. Cine conturba ordinea la locul de alegere, seu aduce cu sine vre-o arma seu bata si provocatu de organulu ce supraveghiaza ordinea nu le da afara indata, se va pedepsi de catra autoritatea administrativa competentá pre cale politiale cu inchisore de 3 zile pana la o luna.

§. 104. Nu este iertatu a planta stindardulu seu emblem'a partidei seu a candidatului pre case de rogaciune (biseric'a) pre cladirile publice a le statului, a jurisdictiunei, orasiului seu comunei seu pre o scola publica; mai departe este opritu, a indeparta cu fortia stegurile seu emblemele dela locurile, unde este permis prin lege a le planta.

Despre adunările publice de partida, festivitatii de partida si procesiuni trebuie sa se faca in cetati cu magistratu regulatu la primariulu, aiurea inse la oficialulu jurisdictiunei, ier' deca atare nu existe in locu la antisti'a comunale, o aretare totu-deun'a cu o di mai nainte; la acestea pote fi de fatia primariulu respective oficialulu in persona, antisti'a comunale se pote representá printr'unu imputernicitu alu seu.

Cine pune la locuri oprite standarde seu embleme seu orenduesce sa se puna seu cine indeparteaza cu fortia o emblema seu unu stindardu din locuri, unde se potu planta acelea, seu le strica seu cine a arangiatu o adunare seu festivitate de partida seu o procesiune, fara de a fi facutu aretare despre acest'a, se va pedepsi prin dregatori'a administrativa pre cale politiale cu o multa de bani pana la 100 fl. seu cu arestu pana la 20 zile.

Antisti'a este indatorata a indeparta stindardele si emblemele espuse la locuri oprite.

§. 105. Banii de pedepsa trebuie sa se puna prin tribunalulu competentu, respective prin dregatori'a politica, la dispositiunea acelu municipiu, pre a carui teritoriu s'a comisu fapta pedepsita, si acest'a ii va da spre scopuri de instructiune poporale seu la spitalulu seu fondulu seraciloru de pre teritoriulu seu.

§. 106. In casurile de abatere, amintite in §§. 94, 95, 99 si 101 numai atunci se pote introduce procedur'a criminala seu disciplinaria, deca in 6 luni dela comiterea faptei iera in casurile enumerate in §§. 91, 92, 93, 97, 100, 102, 103 si 104 numai atunci, deca in 30 zile dela comiterea faptei s'a facutu aretare la tribunalulu seu la dregatori'a administrativa.

Sectiunea VII

Dispusetiuni mestecate si transitorie.

§. 107. Pentru acele comune, in cari n'au esistatu relatii urbariali, statoresce comisiunea centrale cu ocaziunea primei conscrieri a alegatoriloru odata pentru totu-deun'a, care e aceea comuna vecina, de unde trebuie sa se ia in sensulu § 4, patrariulu de sesiune mai putienu insarcinatu cu contributiune.

§. 108. Pana la tempulu candu va dispune legislatiunea in privintia incassarei restantieloru de dare, aceia, cari suntu in restantia de pre mai multu tempu de catu de pre anulu ce a premersu conscrierei, respective inainte de rectificarea anuale se voru primi in lista, deca dela prim'a di din anulu ce a premersu conscrierei respective rectificarei anuale pana la inceperea conscrierei seu rectificarei au solvitu din restantiele loru celu pucinu atatu catu face intraga darea directa de statulu din anulu premergatoriu.

§. 109. In privintia statoririi numerului de fumuri si a alegerei reprezentantiloru comunali in comunele amintite in §. 5 alu legi de acum face jurisdictiunea la convocarea comisiunei centrale astfelu, de dispositiune ca acest'a alegere sa se faca celu pucinu cu 14 zile inainte de a se incepe conscrierea.

Acest'a alegere o esecuta alegatori comunali numiti in § 38 art. de lege XVIII: 1871 in modulu prescisu in § 9 din citatulu articulu.

Alesii suntu a se inscrie prin comisiunea conscrietoria in lista din acelu anu.

§. 110. In comunele Boesia, Ducececa Moldov'a, Oraviti'a, Resiti'a, Staieri si Sasc'a montana, la cari s'a aplicatu pana acum dispusetiunea cuprinasa in punctulu a) § 2 art. V: 1848, relativa la orasie, conscrierea alegatoriloru se va esecuta si de aci incolo dupa dispositiunile din acest'a lege, cari se referescu la orasie.

§. 111. Si in acele parti ale tierei, asupra caroru s'a estinsu validitatea articolului de lege transilvanu II: 1848 se va constitui pentru fia-care alegere de deputatu unu cercu de alegere separat si fia care cercu electoralu alege numai unu deputatu dietalu.

§. 112. Pentru compunerea primei liste electorali permanente comisiunea centrale pote delega intr'unu cercu electoralu dupa cum va fi de lipsa si mai multe delegatiuni conscrietorie.

§. 113. In acele parti a le tierei, in cari a fostu validu art. V: 1848 relativu la impartirea cercuriloru de alegere si la locurile scaunali de alegere, remanu in vigore dispositiunile sustatorie in jurisdictiune pana se va face alta dispositiune prin lege.

§. 114. Spesele ce se receru la conscriere si la alegere se voru acoperi din cass'a statului pana la crearea unei legi noue despre casele domesticale ale jurisdictiuniloru.

§. 115. Tote esibitele, testimoniile

séu alte documente ce se referescu la list'a alegatorilor sunt scutite de timbru si trebuie sa se eede fara tacse.

§. 116. Disdusetiunile din legea de fatia cari privescu compunerea si rectificarea listei electorali, se inactivéza indata, iér' dispositiunile ce se referescu la alegere, dupa încheierea dietei de fatia.

Alegerile suplenitórie ce voru obveni pâna atunci, se voru face prin alegatorii conscriși in anulu 1872 dupa legile de pâna acum.

§. 117. Fia care jurisdictiune séu cetate, care tramite pentru sine deputati la dieta, alege in terminulu ce-lu va statori ministrulu de interne comissiunea centrale in sensulu § 17 si 20 din acést'a lege.

Acést'a comissiune nóua prevede si acele agende, a câroru indeplinire dupa lege respective dupa pracs'a legale, pâna la încheierea dietei de adi se tienu de comitetele centrali de acum.

§. 118. La statorirea prima a listei alegatorilor, déca conscrierea se începe in primul semestru a anului, se ia de basa la decidera asupr'a dreptulu de alegere contributiunea împusa pre anulu premersu, in casulu contrariu inse si la fia care rectificare mai departe a listei contributiunea de pre anulu in care se face rectificarea.

§. 119. List'a dintai, déca comissiunea centrale a resolutu tóte reclamatiiunele câte s'au substernutu pâna la finea anului 1874, e valida pâna la încheierea anului 1875, ci in casulu contrariu pâna la ultim'a di a anului solariu ce urméza nemedilocitu dupa statorirea definitiva a conscrierei.

§. 120. § 5 art. V; 1848 si § 7 art. trans. II: 1848 remanu in vigóre cu modificatiunile facute in art. XXX si XLIII: 1868 precum si cu cele din art. XXXIV: 1873; de asemenea remanu in vigóre § 56 art. V; 1848 si § 9 art. trans. II: 1848 cu modificatiunea facuta in art. XXV: 1870.

Ceilalti paragrafi din art. de lege V: 1848 si din art. trans. II totu din acelu anu nu voru mai avé nice o valóre.

§. 121. Cu esecutarea legi de fatia se insarcinéza miustrulu de interne si ministrulu de justitia.

Lancremu, in Decembre 1874.

Duminea in 6 Dec. nou alesulu preotu si celu intâiu sântitu in archidieceasa de Esc. S. Présântitulu Archiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanulu, dlu Isidoru Blag'a, a celebratu prim'a missa, si, in present'a multimei credinciosiloru fu instalatu prin dlu N. Lazaru, parochu in Sebesiu, substituindu pre protop. tract.. Preotulu instalatoriu tienù unu discursu festivu nimeritu, amplificatu prin numeróse si alese citatiuni din scrierile barbatiloru bisericeii, si pronunsiatu cu caldura la întielesulu poporului, care erá adencu emotionatu.

Dupa aceea parochulu instalatu pronunsiatu discursulu seu de intrare corespundiatoriu, reoglinându in acestu discursu tóta anim'a sea si totu sufletulu sea, cari le va pune in servitiulu binelui si inaintárei bisericeii si a turmei incredintiate pastorirei sele, si încheiându discursulu cu rogarea si cu provocarea, cá toti dimpreuna cu unu cugetu si unu sufletu sa lucre la realisarea sublimulu scopu comunu, la inffiorarea bisericeii si desvoltarea natiunei. Acestu discursu petrunderiu pronunsiatu cu adevérata iubire parintésca, implù cu lacrimi ochii multoru credintiosi si amici ai nou-instalatulu preotiu.

Festivitátei urmá unu frugalu prândiu de postu, pregatitu de jun'a si amabila dna preotésa, la care luara parte fruntasii comunitátei, barbati representantiloru bisericesci-sco-

lare si politice, si alti amici ai nou instalatulu.

Dee ceriulu, cá iubirea si armoni'a, manifestata la instalarea nou-alesulu preotu sa nu incetédie, pentru ca va produce cele mai salutario frupte locuitoriloru acestei comunitáti curatu române, ceea ce cu atátu mai vertosu potemu sperá, de óre-ce d. Blag'a este inzestratu cu recerutele calitáti spirituale si culturale, este sinceru amicu poporului si inflacaratu aperatoriu alu causei bisericeii si natiunei române.

Aceste nobile si necesarie insusiri lu voru face sa póta fi unu iubitu si stimatu colegu, si unu demnu si adevératu parinte si conducatoriu alu Lancremeniloru, a câroru mai justa si mai sacra dorintia nu póte fi alta, decâtu ca ei la tempulu sositu sa fia unu poporu tare si credintiosu in frunte cu unu pastoriu demnu si corespundiatoriu numeróseloru pretensiuni ale tempulu presente.

Sâmbeta in 12 Dec. s'a serbatu cu pompa cuviintósa memori'a marelui Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Siagun'a. Poporulu de aici s'a pregatitu conformu acestei solemne festivitáti si a acursu la biserica cá la s. Pasce.

Ambii preoti din locu, d. Blag'a si d. Lasitia, venerabilulu servitoriu incaruntitu in vii'a Dlu, imbracati in deplinu ornatu, celebrara mis'a solemna, si dupa aceea tienura recuimulu (parastasulu) pentru sufletulu repásatulu Metropolitu.

D. Blag'a tienù apoi discursulu festivu, ilustrându cu profunda sentire vieti'a, luptele si faptele, suferintiele si meritele, ce acestu neasemenatu archiereu a avutu sa póte si sa indure in 27 ani, tempulu fatigiósei dara si gloriósei sele pastoriri.

Iéra unulu dintre seculari, mare stimatoriu de a lui Siagun'a, invitatu adresá poporulu ascultatoriu cuvinte sincere si pline de adevér, aretându si dovedindu cu fapte neresturnavre, ca marele preotu a fostu si unulu dintre cei dintâiu fii, unulu dintre cei mai mari si mai adevérati binevoitori si inaintatori ai natiunei române întrege.

In fine corulu vocale, compusu din fetitiele si baietii scólei, si instruitu de d. docente primariu escelá, surprindiendu poporulu prin sublim'a cantare jalnica „Dormiti in pace umbre“ de A. Muresianu.

Solemnitatea si sântieni'a, cu care s'a serbatu memori'a lui Siagun'a a facutu profunda si nestérta impresiune asupr'a întregulu poporu, astu-feliu încátu acést'a di la noi va ajunge a fi o stbilá si adevérata serbatóre natiunale.

Spre incoronarea festivitátei d. Ioanu Casioltianu, notariu comunale, mare amicu inaintárei si descéptárei poporului, a intrunitu la cunoscut'a sea mésa ospitala o alésa cununa de barbati.

Valleanu.

Din lumea larga.

Onorate domnule Redactore! Déca Parintele gr. cat. I. Papiu aru fi scrisu numai obiectivu, fára de a se atinge de personalitáti, asiú fi tacutu; de óre-ce DSea au luat dupa datina i o alta directiune gresita, me rogu sa aveti atát'a bunatate, a publicá si modestele mele reflexiuni urmátórie in „T. Romanu.“

Adevérulu si essenti'a lucrului, despre carele amu scri-su in nru 91 a „T. R.“ lu recunósce pre deplinu Parintele Papiu, candu scrie in nrii 99 si 100 alu aceluasiu diuariu „dice (unu fiu alu bisericeii gr. or.) ca predicile mele suntu amestecate cu idei si invetiaturi catolice. Nici nu m'asiú invoi sa detraga cineva aceste prediceloru mele, pentru-ca eu insumi sum catolicu cu ritu orientalu“ etc.

Cetésca ori cine ceea este scrisu sub „spre orientare“ din nru 91 si 100 si va aflá ca nimic'a alte nu amu disu, fára ceea-ce marturisesce insusi Par. Papiu, si am adausu

numai, ca preotimea gr. or. dec' vrea cumva sa le folosésca, sa fia cu mare precautiune aducendu inaintu unu casu, unde nu s'au întrebuintiatu asiá.

Cu aceste dara amu gatatu in privinti'a obiectivitátei, si DSea Parintele catolicu nu au avutu nici o ansa a se estinde mai departe, ca eu amu fostu scrisu destulu de modestu obiectivu si adevératu.

Tochmai acést'a se vede ca nu-i place d-sele, ci parasesce terenulu unui omu erudit, apucendu pre calea personalitátei tocmai d-sea, carele totodata se vaera in contra „netolerantiei rusinóse, urite si stricacióse“ a unoru ómeni gr. or.

Cu astfelu de ómeni standu la vorba dieu: Ti trametu inapoi Parintiele tóte epitetele cele frumóse, cari vrei sa le arunci fára temeiú asupr'a unui preotu gr. or.; Tinele pentru Dta, ca dieu mai bine se voru potrivu. Biserica nóstra mai bine 'si va cunósce pre fii sei, fia si chiaru atátu de neinsemnati, precum Te sufulei Dt'a cá papistasiu ai descrie cu o inima asi'a curata, precum se póte vedé cá in o oglinda din cuvintele corespundintiei. Eu nu sum auctoritate, bine dici! Ti lasu acestu daru sa Ti lu dai insuti Dtale, ca numai Dta poti fi provocatu din trei parti (póte ale lumei?) sa-mi respundi mie nedemnulú si nemerniculú, si cá sa Te induri, a edá vr'unu optioru (vedi invitarea Ti la cuventarile edande.) Eu voi sa remanu unu fiu neinsemnatu gr. or., in a carui'a peptu in sa jace totu deun'a zelú si iubire, cá sa póta sta fatia si sa-si apere genuitatea credintiei sele stramosiesci nu numai fati'a cu DTa, Parintiele, ci fati'a cu ori cine fára nici o temere.

In cátu e pentru atosusciinti'a DTale, déca dici, ca scii, cumca nu m'au provocatu nici unu protopresviteru, sci, ca eu nu asiá fi cetitu colectiunea cuventariloru DTale, trebe sa sci, si ce amu mancatu astadi. Dóra nu dai cu paschali'a séu ai darulu a ceti pre stele? Dóra ca auctoritate asiá insemnata, cum ai vrea sa Te geredi, nu vei crede, ca numai celu ce au facutu profitulu si au numeratu paralele, póte ceti o carte? — Le amu cetitu, rogute! si incepusemu a mi face notitie spre a dá o critica, dara convingendu-me in urma ca ele suntu scrise pentru alta biserica si nu pentru gr. orientali, ti spunu ca nu amu treaba cu ele. Déca credi, bine déca nu, cu Ddieu; pentru aceea eu totusi nu voiú publicá numele respectiviloru, fára numai atunci cându densii se voru dechiará in voiti cu acést'a, ca regul'a bunei cuviintie este mai pre susu cá sofismele DTale. DTa nici nu ai treaba cu aceea persóne ca ele suntu gr. or.; au dóra ardi de dragoste catra gr. orientali, cá sciindu-i sa-i onoredi si pre ei cu vr'o catev'a epitete nobile? Mai slabesece din tolerantia si dragoste! ca te cunoscú pre bine!

Sa nu credi nici aceea, ca nu Ti cu nósece cineva sofisma, prin carea amesteci cá in botorogulu tieganulu credinti'a cu nationalitatea, cându dici ca tragendu-se cineva dupa sange din apusu sa 'si tiena fala, ca si altele si „le potú luá din apusulu celu cultu.“ Déca întielegi aci cultur'a lumésca, apoi Ti reflectedi, ca crestinismulu au contribuitu mai multu spre spargerea intunerecului si latirea culturei. Crestinismulu in sa 'si are léganulu si izvorulu seu in Orientu; prin urmare orientulu are sa-i multiamésca si apusulu cultur'a sea. Cultur'a cea adevérata seimu, ca este religositatea si moralitatea; si eu totu deun'a negu, ca apusulu saru poté laudá de o cultura adevérata mai mare cá orientulu crestinu.

Eara cá sa vorbimu in specialu: sa nu credi, ca déca cum Te laudi, sa prunemera si preoti gr. or. la colectiunea vorbitoru DTale, acéi'a o facu pentru ca tienu apusulu mai cultu ca orientulu, séu ca suntu de saritu in apa, ci cá sa scie si sa védia, ce scriu si altii; ca noi, multiamitu ceriului avemu in biserica nóstra afara de altele Chiriadromionulu si cuventarile Marelui Archiereu Siagun'a cari stralucescu cá sórele fatia cu alte schiintéutie de focu, de acolo mai bine se va poté folosi ori cine, decâtu

din scrieri catolice, unde lesne se potú strecurá idei si invetiaturi straine, déca nu se voru întrebuintia cu o mare precautiune. *)

*) Dlu tramitatoriu ne va escusá ca trebe sa intrerupemu aici respunsulu seu; impregiurári cu totul neatentórie de redactiune si aternatórie de partea tehnica cu cari ne luptámu de multe ori fára de ale si puté invinge ne au constrinsu la acést'a R.

Varietáti.

*** **Societatea academica „Romania Juna“** din Vien'a are onóre de a invitá pre toti membrii sei, onoratele corporatiuni si pre onoratulu publicu románu si florumánu, la serbarea ajunului anului nou ce se va tiené in 31 Decembre (12 Ianuariu) 1874 la 8 óre sér'a, cu o programa musicale declamatórie in „Grand Hotel“ (Opernring).

Vomu fi pré fericiti de a salutá multi onoratori si connationali la acést'a serbare. Vien'a in 4 Ianuariu 1875.

Presedintele: Secretariulu:
Dr. Danu. Popescu.

(Publicatiune.) Din fundatiunea „Aloisiu Szabel-iana“ care s'au inviutu inaintu ce 20 luni spre ajutorarea veduviloru si a orfaniloru de functionari seraci, si care fundatiune s'au ureatu in unu tempu asiá de scurtu prin contribuirea membriloru ai reuniunei functionariloru din Sabiu la o suma de 1700 fiorini, s'au impartasitu conformu statuteloru respective din interesele acelu capitalu cu ultim'a anulu 1874, siepte individi cu modeste ajutórie:

1. vidua din Brasiovu. 2. vidue dia Muresiu-Osiorheiu. 3. orfanu din Alb'a-Iuliasi. 3. vidue din Sabiu.

Reuniunea functionariloru din Sabiu.

*** **Óspc nou.** A sositu nrulu de proba dela „Cociosu-rosiu“ fóia umoristica populara cu ilustratiuni, redactata de dlu Iosifu Puscaru, din Brasiovu. Costa pre anu 6 fl. — pre jumetate de anu 3 fl. Are o dosa mare de umoru, care déca si-lu va pastrá si in viitoriu, promite multu.

Cu nrulu acest'a încheiámu anulu acest'a; la vedere in anulu 1875.

Burs'a de Vien'a.

Din 28 Dec. 1874. (8 Ian. 1875.)

Metalicele 5%	70 —
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	75 30
Imprumutulu de statu din 1860...	112 —
Actiuni de banca	1002 —
Actiuni de creditu	228 75
London	110 70
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	77 50
„ „ „ Temisioreno	77 —
„ „ „ Ardelenesci	76 —
„ „ „ Croato-slavone	80 —
Argintu	104 80
Galbinu	5 24%
Napoleonu d'auru (poli)	8 06

Nr. 290 1874.

Concursu.

Pre bas'a decisiuni Venerabilulu Consistoriu archidieceasanu dto 19 Septembrie a. c. Nr. 2214—901 B. la parochi'a gr. or. de a III-ea clasa in comun'a Margineni protopresviteratulu I alu Fagarasiulu, se escrie prin acést'a concursu pâna in 20 Ianuariu 1875 st. v.

Emolumentele suntu:

Venitulu scolaru usuatu — dupa Epitrichilu, folosirea venitulu din cintirimulu bisericeii, si a cimenterulu de ingropátórie, si câte unu caru de lemne, si câte o di de lucru (claca de véra,) dela tóta famili'a din parochia, — care tóte computeate la olalta dau unu venitu anualu de 360. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune au de a-si asterne petitiuni loru instruate in sensulu Statutulu organicu § 13 la subscrisulu pâna la terminulu de mai susu aretatu.

Fagarasiu, 16 Decembrie 1874.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Popescu m/p.

(2—3)

Protopopu.